

[Finansministeren.]

klart. Det er regeringens opfattelse, således som tingene tegner sig for os i dette øjeblik, at vi fra næste finansår bør gennemføre en merværdiafgift til afløsning af den nuværende engrosomsætningsafgift og til delvis erstatning for de forslag, der indeholdes i buketten — jeg siger udtrykkelig delvis erstatning. I forbindelse dermed må der naturligvis gennemføres den sociale kompensation, som er fornøden, og derudover vil der, så vidt vi kan skønne i dag, kunne være et ikke helt ringe beløb til rådighed for det, man forstår ved en skattereform, altså en lettelse af den direkte indkomstbeskatning. Hvor store disse forskellige beløb bliver, vil man vel forstå at jeg nødig udtaler mig om i dette øjeblik. Det kan vi måske vende tilbage til under udvalgsarbejdet. Men vi mener altså, at således burde og kunne tingene lægges til rette.

Jeg understreger, at vi stadig væk er af den opfattelse — og også vil give udtryk for den i forslagsform — at reformen af den direkte beskatning bør indebære en kilde-skatordning. Jeg ved, at man nærer skepsis heroverfor fra forskellig side — kalder det sværmeri, og hvad ved jeg. Jeg synes stadig væk, at det er urimeligt at kalde det for sværmeri, som man har gennemført i vore nabolande, og som, så vidt jeg kan se, hovedparten af den danske befolkning er tilhænger af.

Jeg mener ikke, at jeg har givet udtryk for, at der har været større tilslutning fra erhvervsorganisationernes side til en merværdiafgift, end virkeligheden kan holde til. Jeg har sagt, at der synes at være bred tilslutning til denne tankegang, og at det måtte blive fremtidens afgiftsform. Bred tilslutning er jo ikke tilslutning fra alle sider. Ved det møde, vi havde med organisationerne, var der i hvert fald ingen, som direkte tog afstand fra at gå denne vej, og jeg mener, at det er rimeligt at gå denne vej. Men efter den modtagelse, som tanken om en merværdiafgift og redegørelsen fik, altså relativ velvilje, som dog alligevel indeholdt en påpegnings af, at der var en lang række problemer, som nærmere måtte gennemdrøftes, har regeringen fundet det rigtigst at tage bedre tid til disse undersøgelser, til denne drøftelse — i første omgang med erhvervsorganisationerne, men naturligvis

også, og forhåbentlig på et ikke alt for sent tidspunkt, til en drøftelse i folketinget, således at vi kan komme i gang med at få dette igennem. Jeg håber, at det på den måde vil kunne vise sig, at vi kan lægge grunden til en virkelig skattereform, og at den buket, som vi behandler i dag, i alt fald for størstepartens vedkommende vil vise sig at være noget midlertidigt.

Ud fra dette synspunkt skal jeg fortsat anbefale tanken til velvillig behandling her i det høje ting.

Henry Christensen: Det er ganske naturligt, at den højtærede finansminister beskæftigede sig en hel del med udgiftssiden og udgiftsstigningerne og ligesom gerne ville skaffe sig et alibi ved henvisning til forskellige andre steder. Han følte vel, at han havde brug for et sådant alibi.

Jeg skal kun gøre nogle få yderligere bemærkninger om udgiftsspørgsmålet. Jeg mener, det er væsentligt at hæfte sig ved én ting: den meget voldsomme udgiftsstigning, vi bliver stillet over for på ét år, en udgiftsstigning, der, hvis vi tager hensyn til det, staten nu ønsker, og de udgiftsstigninger, kommunerne må regne med at få, kommer til at lægge beslag på næsten hele den forventede produktionsstigning. Det må for alle rejse et betydeligt spørgsmål.

Jeg har lagt mærke til, at man i Sverige har ført meget indgående drøftelser om, hvorvidt man kunne tænke sig, at det offentlige i et enkelt år skulle kunne lægge beslag på 50 pct. af årets produktionsstigning. Der lægges her op til, at det offentlige skal lægge beslag på meget, meget mere, og det kan ikke undgå at få ubehagelige virkninger mange steder ude i produktionsleddene.

Det var det ene, jeg gerne ville sige. Det andet er, at jeg er tilfreds med den højtærede finansministers erkendelse af, at udgifterne er kommet til os, uden at vi har haft det tilstrækkelige overblik, den tilstrækkelige budgetkontrol og alt, hvad der ligger herindenfor. Jeg kan også takke, fordi den højtærede finansminister har stillet i udsigt, at vi i hvert fald skal opnå et vist fremskridt; jeg mener, det er af betydning også på lidt længere sigt, at vi virkelig når noget her.

Nu er det meget rigtigst, at den højtærede